

acte de întărire a privilegiilor fiind totodată și un «gleit»: *правим и хрис-тѣанскымъ глентымъ* (1456, C II 777), *даем и дали есм наши лист глентокныи*¹ (1463, B II 295). Ștefan cel Mare acordă de două ori «gleit» boierului Mihail Logofătul care fugise în Polonia: *дали есмы сес наши лист глентокныи правим...* *глентомъ, шкож на кѣмъ скѣтѣ стонт*² (1457, B II 257), *снмъ гракымъ...* *листомъ и глентомъ* (1468, B II 305). Un «gleit» este invocat de Petru Aron în scrisoarea către nobilii Buceați înainte de a fugi în Polonia: *шкож на листохъ глентокныхъ стонт* ‘cum stă scris în cărțile de salv-conduct’ (1457, C II 810; trad. noastră; Costăchescu: «cartea», la sing.). Un ‘gleit’ este amintit și în solia lui Luca către regele Poloniei, Alexandru, la 22 noiembrie 1503: *кгайтѣкныи листъ...* *панемъ дали; кгайтѣкныи листъ...* *принесъ; шко с кгайтѣ...* *написано* (B II 486)³.

În polonă din germană: *Geleit* ‘trecere’, *Geleitsbrief* ‘scrisoare de trecere’, începînd din sec. XIV⁴; în v. cehă: *klejt, glajt* (azi *glejt* ca în pol.), în ucr. din pol. (s. XV — XVIII): *hlejt, glejt* (cf. Sławski, I 282). În polona veche *gleyt, glet* însemna ‘asigurarea șederii sau trecerii cuiva pe un teritoriu prin scrisoare sau convoi’ (*gleyt conductus*, 1428, *gleyth* 1455)⁵, iar mai târziu (pe la 1500) ‘alianță, tratat de alianță’ (cf. Sl. Stp. II, 414—415). Cp. SW I 833, Brückner 141. L. Moszyński, *op. cit.*, p. 58.

Глентокати, pol. *glejtować*, ‘1. a da scrisoare de trecere (gleit) 2. a conduce, a escorta’. Apare adesea alături de *глентъ*, *лист глентокныи*, de obicei la indicativ prezent sau perfect, pers. I plural: *и глентѣсмы и глентокали есмы его правим глентомъ*, și-l întovărășim și l-am întovărășit cu această adevărată... carte de trecere’ 1460 (B II 469)⁶; *и глентѣсмы снмъ нашимъ правим...* *глентомъ* ‘și lăsăm să treacă cu această adevărată... a noastră scrisoare de trecere’ 1468 (B II 305). Ideea de ‘a conduce pe cineva în mare cinste, ceremonios, cu o suită specială’ (cf. SW I 833, 7) apare clar într-un act moldovenesc din 23 sept. 1453 (care este totodată și cea mai veche atestare a termenului *глентъ*, *глентокати*); *имает нас глентокати сконими чстырми великими паны и радцами* iar mai jos *абы нас мирно глентокати* ‘ca să ne conducă în pace’ (C II 766). Sensul ‘a escorta’ corespunde pe deplin germ. *geleiten* (Geleite ‘escortă’).

Голдъ, холдъ, олдъ, pol. *hold, hold*, ‘omagiu de fidelitate, supunere’ (al vasalului, față de suzeran). Apare în actele externe prin care voievozii și boierii moldoveni se declară vasali ai regilor poloni, în următoarele forme:

a) *олды нашихъ передкокъ*; а присягъ олдъ своего и записоу потвердити (1434, C II 663 și 666)⁸.

¹ În orig. *глентовныи*.

² Ion Bogdan dă o traducere liberă, izbutită: «și am dat această a noastră carte de trecere, cum se obișnuiește în toată lumea».

³ Influența ruso-ucraineană evidentă aici: în fonetică *kr-* pentru «g», *h* pentru «j» (iot); în morfologie forma determinată, în *-ый* la adjective.

⁴ Cu privire la contractia produsă prin căderea lui *e* neaccentuat în silaba inițială *ge* — din cuvintele germane intrate în polonă (*gebür* > *gbur*, *gemein*, > *gmin*, *geleit* > *gleit*, etc.), vezi G. Korbut, *Wyrazy niemieckie w języku polskim*, în *Prace filologiczne*, IV, p. 474, § 78.

⁵ Ceea ce corespunde pe deplin sensului din documentele noastre.

⁶ Traducerea lui I. Bogdan.

⁷ sv. *glejtować* 2 + = «odprowadzać kogoś ceremonialnie, dla honoru».

⁸ Din două documente diferite, ambele cu aceeași dată, 13 ian. 1434, primul din partea voievodului, al doilea din partea boierilor.